

Het College van Gedeputeerde Staten van Limburg
Limburglaan 10
6229 GA Randwyck-Maastricht

Gulpen-Wittern, 20 november 2024

Betreft: Begroting Gulpen-Wittern 2025 en meerjarenraming 2025/28

Geacht college van Gedeputeerde Staten,

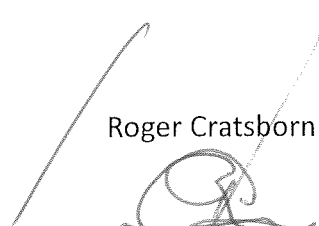
Middels deze brief willen wij, als fracties CDA en Doe'22 van de gemeente Gulpen-Wittern, onze zorgen uiten over de vastgestelde begroting 2025 en de meerjarenraming 2025-2028 die aan u is/wordt toegezonden.

U hebt als toezichthouder een cruciale rol in het beoordelen en goedkeuren van deze beleidsstukken.

Wij zien in uw toezichtkader diverse bepalingen opgenomen waar de gemeente Gulpen-Wittern niet aan voldoet. Wij verwijzen naar de op blad 2 vermelde punten.

Wij verzoeken u dan ook om hier kritisch naar te kijken zodat de bestuurskracht en de financiën van onze gemeente weer adequaat worden. Helaas heeft ons amendement om repressief toezicht aan te vragen, artikel 12 en een bestuurskrachtonderzoek (zie bijlage), het niet gehaald. Terwijl dergelijke instrumenten de gemeente in staat stellen om een gezonde doorstart te maken.

Namens de fractie CDA Gulpen-Wittern en Doe'22

Roger Cratsborn

Ineke van der Laan

Joris Kirkels

*Pagina 19,

De raad is wettelijk verplicht tot het vaststellen van een structurele meerjarenbegroting die in evenwicht is.

Gulpen-Wittem voldoet hier niet aan, de meerjarenraming is negatief (3 jaar , waarvan 1 jaar middels een beroep op de algemene reserve positief wordt). Verder is een aandachtspunt dat 2024 , conform de bestuursrapportage, negatief wordt afgesloten.

De baten en lasten moeten volledig en realistisch opgenomen zijn;

Wij verwijzen naar het verworpen amendement "Over sloop- en sluitingskosten Mosaqua verwerken in de begroting" (zie bijlage). Deze kosten zijn niet opgenomen in de meerjarenbegroting.

*Pagina 21;

Zolang de inzet van de algemene reserve onderdeel uitmaakt van de (meerjaren)begroting, dienen alle jaarschijven, waar de inzet van de algemene reserve niet meer is opgenomen, structureel en reëel in evenwicht te zijn.

Gulpen-Wittem voldoet hier niet aan, zet 800k in vanuit de algemene reserve in 2025 en daarnaast is 2026 en 2027 negatief; 1,2 miljoen en 500k.

Na het vervallen van de inzet van de algemene reserve moet er dus sprake zijn dat er geen noodzaak meer bestaat om de begroting structureel in evenwicht te brengen. Het alleen opnemen van een bezuinigingstaakstelling maakt het structureel en reëel evenwicht niet voldoende aannemelijk.

Gulpen Wittem, voldoet hier niet aan

De inzet van de algemene reserve dient onderdeel uit te maken van het raadsbesluit.

Gulpen-Wittem voldoet hier niet aan. De eenmalige uitname van 800k uit de algemene reserve in 2025 is niet benoemd. Verder is de afboeking van 2,6 miljoen, zijnde de boekwaarde van Mosaqua, niet verwerkt in de meerjarenbegroting, noch vermeld in het raadsbesluit. Er zal dus nog 2,6 miljoen uit de algemene reserve gehaald moeten worden. Het amendement hierover (zie bijlage) is ontraden door het college en weggestemd door de coalitie. Intussen heeft de accountant van de gemeente hierover reeds opmerkingen gemaakt, waarvoor wij verwijzen naar de Planning Jaarrekening controle (op hoofdlijnen) en meer specifiek het onderdeel Significante jaarrekeningrisico's (zie bijlage).

*Tenslotte de schuldquote, voor Gulpen-Wittem loopt deze periode op naar 180 procent, terwijl er een voorbereidingskrediet is gevoteerd van 400k om een nieuw gemeentehuis te bouwen waarvan de kosten worden geraamd op 27 miljoen.

In hoeverre past deze investering nog binnen de toegestane schuldquote?

Amendement over aanvragen artikel 12-status, preventief toezicht en bestuurskracht-onderzoek

Amendementnummer : A2417
Raadsvergadering : 13 november 2024
Kenmerk : G.24.04579

De gemeenteraad van Gulpen-Wittem,

Constaterende dat:

- De gemeentelijke begroting een structureel negatief financieel resultaat laat zien (2024-2025-2026-2027).
- Het college namens de gemeenteraad bij de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën om een aanvullende uitkering kan verzoeken op grond van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet.
- Gedeputeerde Staten van de Provincie Limburg op basis van deze 'artikel 12-status' in staat worden gesteld preventief toezicht uit te oefenen om de gemeentelijke financiën weer structureel en reëel in evenwicht te krijgen.

Overwegende dat:

- Het van belang is om zo spoedig mogelijk de gemeentelijke financiën weer structureel en reëel in evenwicht te krijgen.
- Het college hiertoe zelfstandig niet in staat is en daardoor met toepassing van de 'artikel-12-status' hulp kan worden ingeroepen vanuit de Rijksoverheid en de Provincie Limburg.

Besluit:

Aan het ontwerp-raadsbesluit de navolgende beslispunten toe te voegen:

1. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de minister van Financiën te informeren over de beroerde financiële situatie van de gemeente Gulpen-Wittem en hen te verzoeken tot het verlenen van een aanvullende uitkering conform artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet.
2. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg te informeren over deze aanvraag voor een artikel-12 status en te verzoeken preventief toezicht in te zetten.
3. Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg te verzoeken een bestuurskrachtonderzoek uit te voeren voor de gemeente Gulpen-Wittem.

En gaat over tot de orde van de dag.

mr. R.P.E.M. (Roger) Cratsborn
CDA

J.J.P.G. (Joris) Kirkels, BA
CDA

Status amendement

Verworpen door de raad van Gulpen-Wittem, bijeen op woensdag 13 november 2024 in Gulpen.

Aantal stemmen voor: 3

Aantal stemmen tegen: 12

Dit amendement is gekoppeld aan agendapunt 6 over FIN 050 - Raadsvoorstel Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

de griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'R' followed by a horizontal line.

mr. R. Reichrath

de voorzitter,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'R' followed by a horizontal line.

ing. N.H.C. Ramaekers - Rutjens

Amendement over sloop- en sluitingskosten Mosaqua verwerken in begroting

Amendementnummer : A2419
Raadsvergadering : 13 november 2024
Kenmerk : G.24.04578

De gemeenteraad van Gulpen-Wittem,

Constaterende dat:

- Een nipte meerderheid van de gemeenteraad op 5 november 2024 besloten heeft zwembad Mosaqua te sluiten zonder dat de daarmee samenhangende sloop- en sluitingskosten in de begroting verwerkt zijn.
- De Gemeentewet voorschrijft dat de begroting een weergave dient te zijn van alle taken en activiteiten, alsmede de financiële middelen die daarvoor naar verwachting aangewend moeten worden.

Overwegende dat:

- De voorgestelde ontwerpbegroting geen reële weergave is omdat omvangrijke kosten die samenhangen met de sluiting en sloop van Mosaqua niet in de begroting zijn verwerkt.
- Er niet is voorzien in een dekking voor deze kosten.
- De Provincie Limburg als toezichthouder een eerlijk en reëel beeld dient te krijgen van de financiële positie van de gemeente Gulpen-Wittem.
- Na verwerking van de kosten voor de sloop- en sluiting van zwembad Mosaqua het financieel beeld voor 2025 en daarop volgende jaren zwaar negatief uitvalt.

Besluit:

Het 1° beslispunt te vervangen door:

De programmabegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028 vast te stellen, met dien verstande dat de sloop- en sluitingskosten van zwembad Mosaqua in de begroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028 verwerkt worden, te weten:

- a. Afboeking van de algemene reserve € 2,6 miljoen;
- b. Realisatie bestemmingsreserve afwikkeling sluiting en sloop Mosaqua á € 1 miljoen;
- c. Reservering extra sloopkosten begraven buitenbad Mosaqua € 250.000,-
- d. Extra voorziening milieuvervuiling sloop buitenbad € 250.000,-;
- e. Realisatie investeringskrediet sloopkosten Mosaqua á € 800.000,-.
- f. Verwerking van de structurele lasten van het aangenomen amendement A2412 ("compensatieregeling les- en doelgroepenzwemmers") á € 125.000 per jaar.
- g. Verwerken van de kosten voor het uitvoeren van het aangenomen amendement A2415 ("onderzoek realisatie doelgroepenbad") á € 100.000,- incidenteel;
- h. Extra exploitatiekosten sporthal € 200.000,-/jaar.

En gaat over tot de orde van de dag.

mr. R.P.E.M. (Roger) Cratsborn
CDA

J.J.P.G. (Joris) Kirkels, BA
CDA

Status amendement

Verworpen door de raad van Gulpen-Wittem, bijeen op woensdag 13 november 2024 in Gulpen.

Hoofdelijke stemming

Aantal stemmen voor: 3

Aantal stemmen tegen: 12

Het amendement A2419 is gekoppeld aan agendapunt 6 over FIN 050 - Raadsvoorstel
Ontwerpbegroting 2025 en meerjarenraming 2026-2028.

de griffier,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'R' followed by a horizontal line.

mr. R. Reichrath

de voorzitter,

A handwritten signature in black ink, featuring a large, stylized 'R' followed by a horizontal line.

ing. N.H.C. Ramaekers - Rutjens

ent: Monday, November 18, 2024 8:47:47 AM
o: Robin Reichrath
c:
subject: Gemeente Gulpen-Wittern: commissievergadering planning jaarrekeningcontrole 2024

este heer Reichrath, Dag Robin,

nderstaand stuur ik jou onze input voor de commissievergadering van de gemeente Gulpen-Wittern waarin de planning van de jaarrekeningcontrole 2024 wordt besproken. Kun jij deze informatie met de leden van de commissie delen?

Planning jaarrekeningcontrole (op hoofdlijnen)

Start interim-controle: november 2024
Start eindejaarscontrole: april 2025

De afspraken voor wat betreft planning van de jaarrekeningcontrole zijn ambtelijk besproken en in de vorm van een jaarkalender vastgelegd.

Controle toleranties

De goedkeuringstolerantie conform het Bado (Besluit accountantscontrole decentrale overheden) bedraagt 1% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves. Omdat wij geen integrale controle van de gemeentelijke administratie uitvoeren en onder andere werken met steekproeven, hanteren wij tijdens onze werkzaamheden een afslag op de goedkeuringstolerantie. Omdat wij de afgelopen jaren diverse afwijkingen hebben geconstateerd, hanteren wij dit jaar een grotere afslag dan voorgaande jaren. Vorenstaande om het risico op een onontdekte fout te verkleinen.

Graag vernemen wij of de rapporteringstolerantie voor de jaarrekeningcontrole 2024 is gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar. Volledigheidshalve vermelden wij dat de hoogte van de rapporteringstolerantie niet van invloed is op de diepgang van onze controlewerkzaamheden.

Getrouwheid en rechtmatigheid

Venals voorgaand jaar brengen wij de uitkomst van onze controlewerkzaamheden tot uitdrukking in een getrouwheidsoordeel over de jaarrekening. Dit oordeel omvat tevens de getrouwheid van de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording. In deze rechtmatigheidsverantwoording legt het college van B&W verantwoording af over of de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening overeenkomstig houdende met de door de gemeenteraad bepaalde verantwoordingsgrens – rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Ten aanzien van de SiSa-verantwoordingsinformatie wordt wel een rechtmatigheidsoordeel door de accountant verstrekt. Dit wordt in de controleverklaring vermeld in de zogeheten paragraaf "Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten".

Frauderisicofactoren

Frauderisicofactoren worden als onderdeel van onze risico-inventarisatie in aanmerking genomen, waarbij een discussie met de leden van het controleteam wordt gevoerd. Tevens zal een discussie met de ambtelijke organisatie worden gevoerd om inzicht te verkrijgen in de frauderisicoanalyse van de gemeente. Wij achten het uitvoeren van een risicoanalyse door de gemeente, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen mogelijke afwijkingen als gevolg van fouten (onbewust) en mogelijke afwijkingen als gevolg van fraude (bewust), essentieel om een gedegen interne beheersing bij de gemeente in te richten en te borgen. Graag vernemen wij van de auditcommissie of er aandachtspunten bestaan voor de jaarrekeningcontrole 2024 beschouwd vanuit frauderisicofactoren.

Significante jaarrekeningrisico's

Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie

Is significant jaarrekeningrisico is aangemerkt "Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie". Dit betreft een risico voortvloeiend uit de regelgeving voor elke jaarrekeningcontrole verplicht jaarrekeningrisico gerelateerd aan frauderisico's. Wij onderkennen dit risico volgende onderdelen:

- Correctieboekingen waarbij lasten worden 'verschoven' tussen verschillende taakvelden, opbrengsten aan kosten verantwoord worden en correctieboekingen in het kader van maandafsluitingen. Bij de 'terugboeking' van maandafsluitingen kan het risico zich namelijk voordoen dat opbrengsten en/of lasten naar andere taakvelden worden teruggeboekt dan waar ze initieel verantwoord zijn.

Dit risico adresseren wij door tijdens de interim-controle inzicht te verkrijgen in de gehanteerde dagboeken in de financiële administratie en de wijze waarop het proces rondom het doorvoeren van correctieboekingen is vormgegeven. Tijdens de eindejaarscontrole zullen gegevensgerichte werkzaamheden uitvoeren op correctieboekingen waarbij lasten worden 'verschoven' tussen verschillende taakvelden, opbrengsten aan kosten verantwoord worden en correctieboekingen in het kader van maandafsluitingen.

- Beïnvloeding van materiële schattingsposten: Ten aanzien van het beïnvloeden van de cijfers kan het management de materiële schattingen beïnvloeden waarmee zij het resultaat en de vermogenspositie van de gemeente kunnen beïnvloeden.

Voor de jaarrekeningposten waarvoor een materieel schattingselement is geïdentificeerd zullen wij gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitvoeren, waarbij de uitgangspunten onderliggend aan de schatting worden gestaafd met interne en externe informatie en, waar mogelijk, met beschikbare documentatie. Voor zover sprake is van omvangrijke transacties na balansdatum betrekking hebbende op deze jaarrekeningposten, zullen deze worden aangesloten met de onderliggende documentatie.

- Onrechtmatige betalingen: Hierbij kan sprake zijn van betalingen voor crediteuren naar bankrekeningen van het management of betalend personeel, of onrechtmatige aanpassingen van crediteurenstamgegevens als gevolg van bijvoorbeeld spoofing (door

Dit risico adresseren wij door tijdens de interim-controle kennis te nemen van de inrichting van de autorisaties in de betaalapplicatie door tijdens de eindejaarscontrole aan de hand van de bankbetalingen een toets uit te voeren op wijzigingen in bankrekeningnummers waarbij aansluiting wordt gezocht met de onderliggende inkoopfacturen en/of een naam-IBAN check wordt uitgevoerd. Tevens zullen wij, in het geval dat uit de inrichting van autorisaties in de betaalapplicatie blijkt dat sprake is van zelfstandige betaalbevoegdheid, toets uitvoeren op betalingen aan het bij ons bekende bankrekeningnummer van deze persoon.

aanbestedingsrechtmatigheid

Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Het risico bestaat dat aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt. Aanbestedingsregelgeving is voorts formeel van aard, waarbij in geval van een afwijking achteraf zelden nog corrigerende maatregelen kunnen worden genomen. Mede gezien het feit dat aanbestedingsonrechtmatigheden landelijk nog steeds een veel voorkomende oorzaak van geconstateerde onrechtmatigheden zijn, maar ook een aantal aanbestedingsonrechtmatigheden voorgaand jaar bij de gemeente Gulpen-Wittem zijn geconstateerd, is het voldoen aan aanbestedingsregels als significant jaarrekeningrisico aangemerkt.

Tijdens de interim-controle besteden wij aandacht aan de wijze waarop de gemeente het aanbestedingsproces heeft vormgegeven. Tijdens de eindejaarscontrole voeren wij een zogeheten spendanalyse uit, waarbij de totale bestedingen per crediteur en per type opdracht worden geanalyseerd in relatie tot de drempelwaarden voor aanbestedingen. Tevens zullen wij aan de hand van documentatie toetsen of aanbesteding volgens de juiste vorm heeft plaatsgevonden en in het geval dat is afgeweken van de aanbestedingsregels, of dit volgens de afwijkingsovername bepaling en voldoende gedocumenteerd heeft plaatsgevonden.

sluiting Mosaqua

De gemeenteraad heeft in november 2024 het besluit genomen tot sluiting van het zwembad Mosaqua. Dit besluit heeft voor de jaarrekening aan de gemeente Gulpen-Wittem een aantal financiële consequenties. Deze financiële consequenties houden met name verband met de afwaardering van de aanwezige vaste activa, zijnde de boekwaarde van de verbouwing, en de mogelijke verplichting tot het vormen van een voorziening voor nog te realiseren kosten waar de gemeente mogelijk in dient bij te dragen. De impact van deze financiële consequenties naar verwachting omvangrijk, waarbij ten aanzien van de voorzieningen onduidelijkheid kan bestaan in hoeverre de gemeente bij dient te dragen in de nog te realiseren kosten als gevolg van het door de gemeente genomen besluit tot sluiting van het zwembad.

Ten aanzien van de boekwaarde van de waarde van de verbouwing zullen wij nagaan of een afwaardering heeft plaatsgevonden per balansdatum. Ten aanzien van verplichtingen voor mogelijke gemeentelijke bijdragen in te realiseren kosten als gevolg van het besluit tot sluiting van Mosaqua, zullen wij gesprekken voeren met de gemeente en nagaan welke informatie de gemeente hier zelf over heeft gewonnen bij juridische dienstverleners. Waar mogelijk zullen wij aansluiting zoeken bij intern en extern beschikbare informatie en documentatie. Indien omvangrijke transacties na balansdatum hebben plaatsgevonden, zullen wij deze aansluiten met de onderliggende documentatie.

Overige elementen vooruitblikkend op de jaarrekeningcontrole

Tijdens de jaarrekeningcontrole specifieke aandacht aan de verantwoording van de SiSa-regelingen en de WNT-verantwoording. Er is echter geen significant jaarrekeningrisico onderkend ten aanzien van vorenstaande elementen. Voor de individuele SiSa-regelingen en WNT-verantwoording worden maatwerk werkprogramma's ingericht.

Aandachtspunten vanuit de gemeenteraad

Wij vragen u te vernemen wij of er vanuit de gemeenteraad speerpunten/aandachtspunten voor de jaarrekeningcontrole 2024 zijn.

Met vriendelijke groet,

 RA
Directeur

SM Netherlands Accountants N.V.
Boskruisweg 10, Postbus 6005, 6401 SB Heerlen
T: +31(0)45 | M: +31(0)6